

รายงานผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง

รูปแบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านออนไลน์ :
MOOC (Massive Open Online Course)

จัดโดย

ฝ่ายพัฒนาคณาจารย์ สำนักวิชาการ
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2557
ณ ห้องอบรมคอมพิวเตอร์ อาคารบริหาร
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ผู้จัดทำ

รองศาสตราจารย์ศุภณี เรียบเลิศหิรัญ
อาจารย์กชกร ณ นครพนม
อาจารย์อิทธิเดช มุลมั่งมี

รายงานผลการอบรมเชิงปฏิบัติการ

รูปแบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านออนไลน์ : MOOC (Massive Open Online Course)

---

1. ผู้รายงาน

ชื่อ ศุภณีย์	นามสกุล เรียบเลิศศิริณ	ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
ชื่อ กชกร	นามสกุล ณ นครพนม	ตำแหน่ง อาจารย์
ชื่อ อธิเดช	นามสกุล มุลมั่งมี	ตำแหน่ง อาจารย์

เข้าร่วม การสัมมนา

เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านออนไลน์ : MOOC (Massive Open Online Course)

สถานที่ ณ ห้องอบรมคอมพิวเตอร์ อาคารบริหาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี

ตั้งแต่วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2557 ถึง วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2557 รวมระยะเวลา 1 วัน

จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด ประมาณ 50 คน

2. รายละเอียดเกี่ยวกับการไปฝึกอบรม ดูงาน ประชุม และสัมมนา

รายงานการอบรมเชิงปฏิบัติการ

2.1 เรื่อง รูปแบบการเรียนการสอนทางไกลผ่านออนไลน์: MOOC (Massive Open Online Course)

วัตถุประสงค์:

- 1) เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ MOOC (Massive Open Online Course)
- 2) เพื่อให้ทราบเทคนิควิธีการเรียนการสอนทางไกลสมัยใหม่โดยใช้สื่อออนไลน์ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 3) เพื่อให้ผู้สอนนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

วิธีการสัมมนา : การบรรยายและการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เข้าร่วมสัมมนา : ในฐานะผู้เข้าร่วมอบรม

2.2 สรุปสาระสำคัญจากการอบรมได้ดังนี้

วิทยากรบรรยายและการอบรมเชิงปฏิบัติการ คือ รองศาสตราจารย์ยืน ภู่วรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สาระสำคัญจากการบรรยายและการอบรมเชิงปฏิบัติการ สรุปได้ดังนี้

วิทยากรอ้างอิงความหมายของ MOOC จากเว็บไซต์ <http://en.wikipedia.org/wiki> ดังนี้ “A massive open online course (MOOC; /muːk/) is an online course aimed at unlimited participation and open access via the web. In addition to traditional course materials such as videos, readings, and problem sets, MOOCs provide interactive user forums that help build a community for students, professors, and teaching assistants (TAs). MOOCs are a recent development in distance education which began to emerge in 2012. Early MOOCs often emphasized open access features, such as connectivism and open licensing of content, structure and learning goals, to promote the reuse and remixing of resources. Some later MOOCs use closed licenses for their course materials while maintaining free access for students.” MOOC พัฒนามาจาก OER (open educational resources) แต่เน้นให้เกิดการเผยแพร่สู่ผู้เรียนจำนวนมากทั่วโลก โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนา MOOC ในระยะเริ่มต้น คือ George Siemens จาก Athabasca University

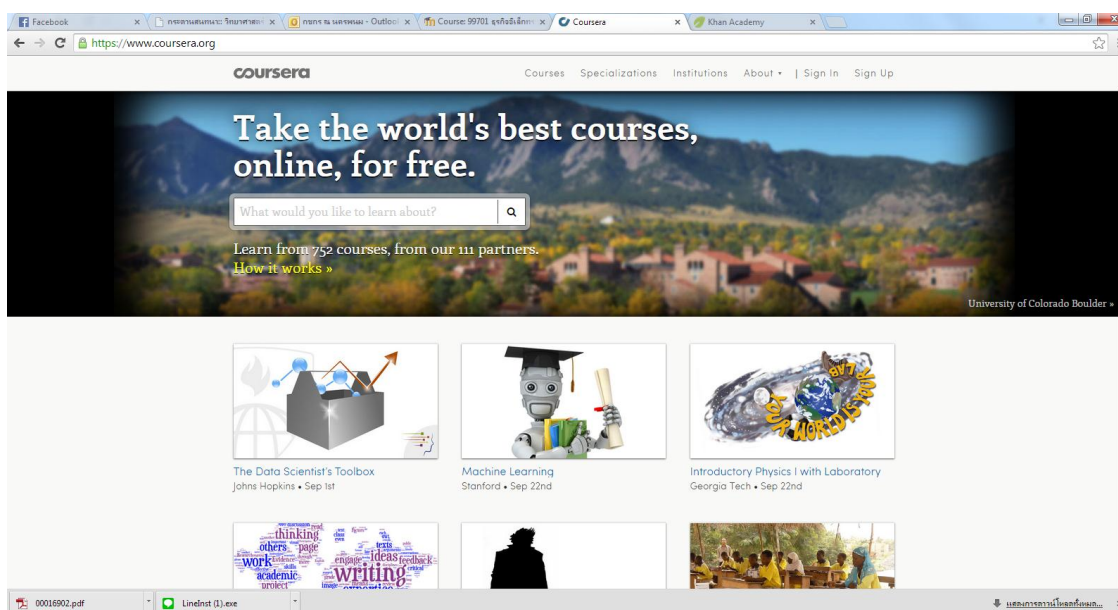
กระบวนการทัศน์ทางการศึกษาของไทยได้เปลี่ยนไปมากและเป็นการเปลี่ยนเพื่ออนาคตในรูปแบบห้องเรียนดิจิทัล และการเรียนรู้ที่ไหนก็ได้ เวลาใดก็ได้ตามต้องการผ่านสื่อออนไลน์ในรูปแบบ social learning และ horizontal learning หมายความว่าผู้เรียนสามารถเรียนด้วยกันเองเป็นกลุ่มๆได้และมีการ contribute ซึ่งกันและกัน ดังนั้นผู้สอน ต้องปรับตัวและทำความเข้าใจกับผู้เรียนในยุค generation Z ซึ่งเป็นเด็กในศตวรรษ 21 ยุคดิจิทัลที่ใช้ IT ได้ คล่องแคล่ว เหมือนเป็นมาแต่กำเนิด จึงมีทักษะพิเศษหลายประการ ได้แก่

- parallelling สามารถทำอะไรหลายอย่างได้ในเวลาเดียวกัน เช่น ทำการบ้าน เล่นเน็ต ฟังเพลง
- connectivism สามารถสื่อสาร เชื่อมต่อระหว่างคนได้ง่าย แต่ไม่อดทนต่อการสื่อสารที่เกินกว่า 7 นาที
- visualisation มีจินตภาพ
- virtualisation สามารถอวดารได้
- cloud application ไม่เก็บข้อมูลไว้กับตัว ผากไว้บนคลาวด์
- short ทำอะไรในระยะเวลาสั้น ๆ

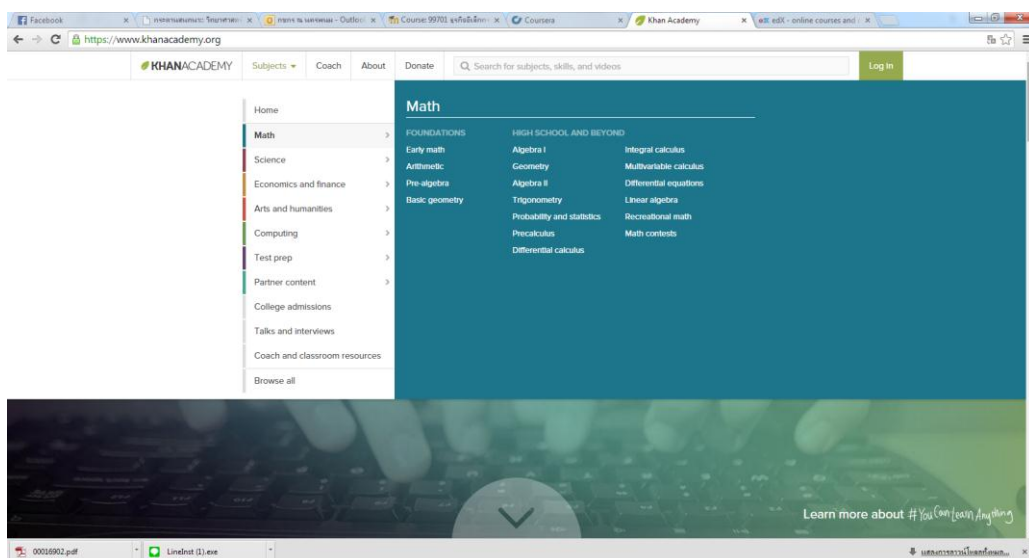
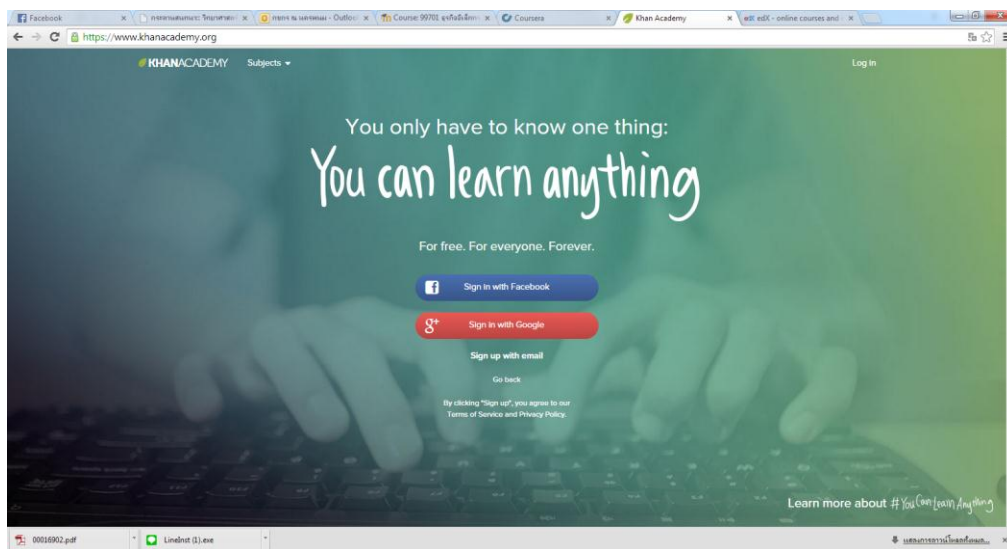
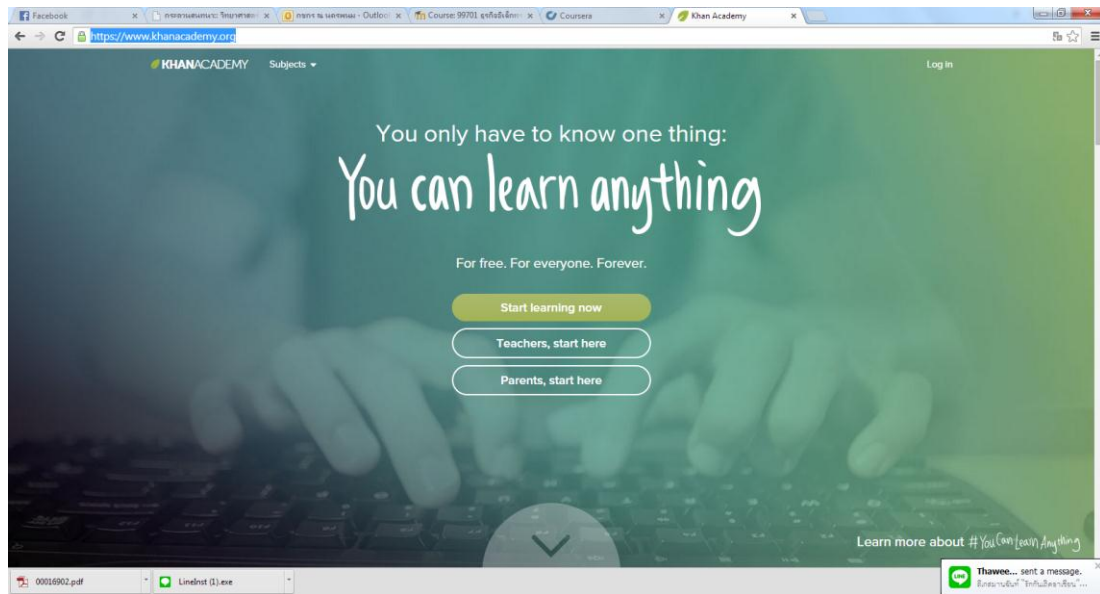
ผู้สอนควรสอนเนื้อหาที่ละน้อย ๆ แต่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความสนใจผ่านอุปกรณ์สื่อสารสมัยใหม่ อาทิ tablet และ smart phone รวมทั้งสื่อทาง internet เช่น OER และ MOOC ในการออกแบบและผลิตสื่อควรเน้นบทเรียนแบบที่เรียนได้ง่าย ใช้ระยะเวลาเรียนสั้น สอนแล้วผู้เรียนเข้าใจง่าย ปัจจุบัน มีองค์กรที่เรียกว่า SE (social enterprise) ที่ประกอบการเพื่อสังคมและไม่เน้นการแสวงหาผลกำไร โดยจัดทำสื่อการเรียนการสอน OER และ MOOC เผยแพร่ทาง internet มากขึ้นเรื่อย ๆ จึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเรียนกับผู้สอน เก่ง ๆ ได้เท่าเทียมกัน ตัวอย่างเว็บไซต์ขององค์กรเหล่านี้ เช่น Coursera, Khan Academy, edx ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียน รับผิดชอบด้านคุณภาพการเรียนของตนเอง เรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่หากต้องการใบรับรองว่าผ่านการเรียนวิชาใด แล้ว ก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายบ้าง แต่ไม่ใช้การให้ใบรับรองผลการเรียนหรือให้เกรด โดยวิทยาการได้สานิตการเข้าสู่ระบบการเรียนการสอนของเว็บไซต์ <https://www.coursera.org/>, <https://www.khanacademy.org/> และให้ผู้เข้ารับการอบรมทดลองฝึกการเรียนในบางวิชาด้วยตนเองในเว็บไซต์ <https://www.edx.org>

ตัวอย่างเว็บไซต์ที่วิทยาการแนะนำให้ผู้อบรมเข้าใช้

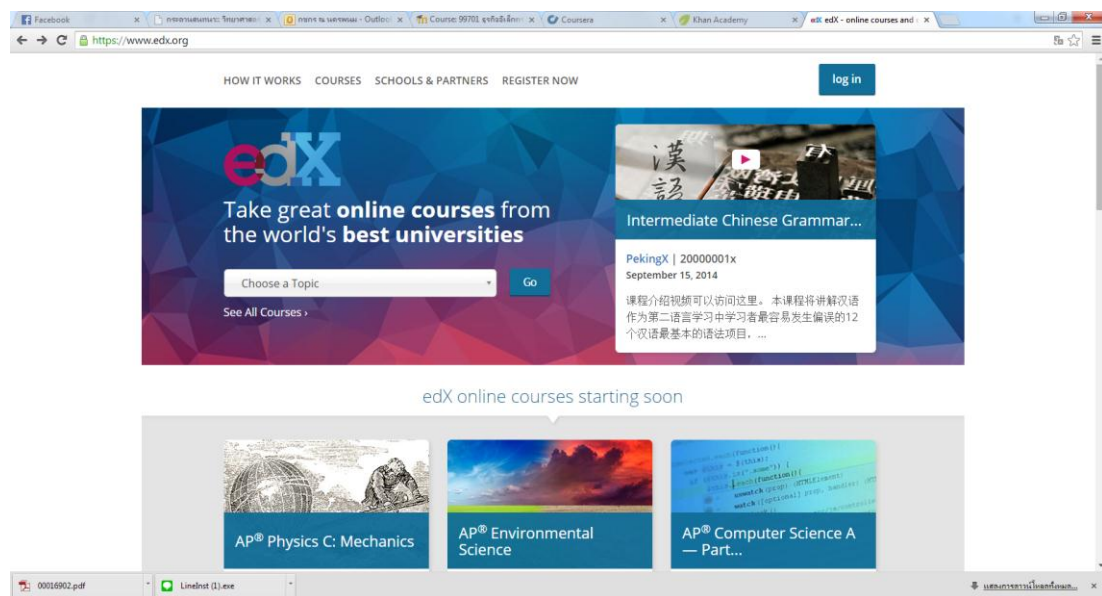
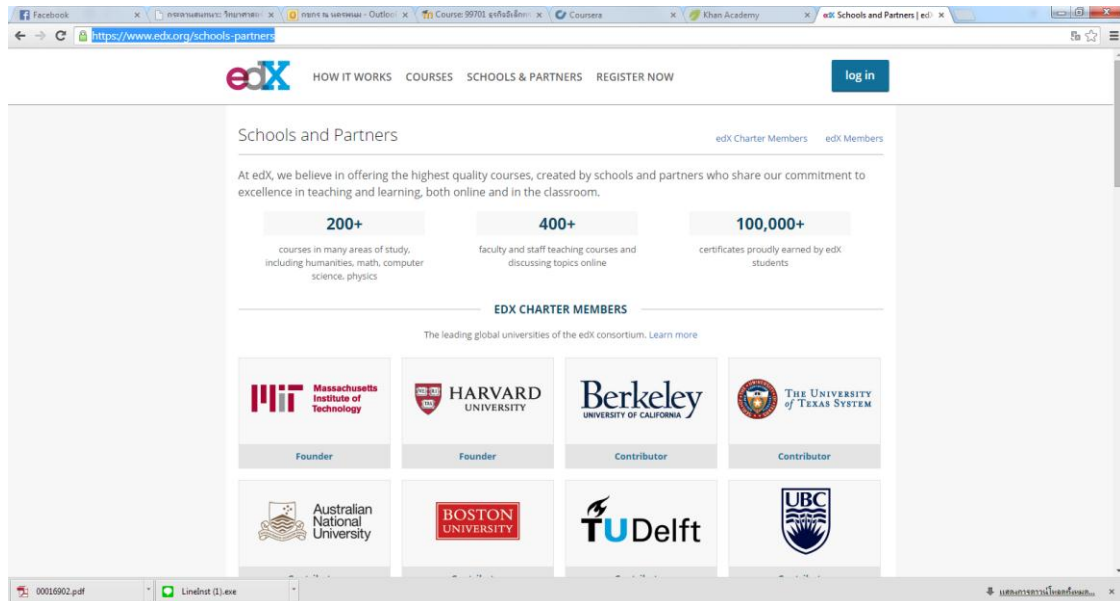
1 <https://www.coursera.org/>

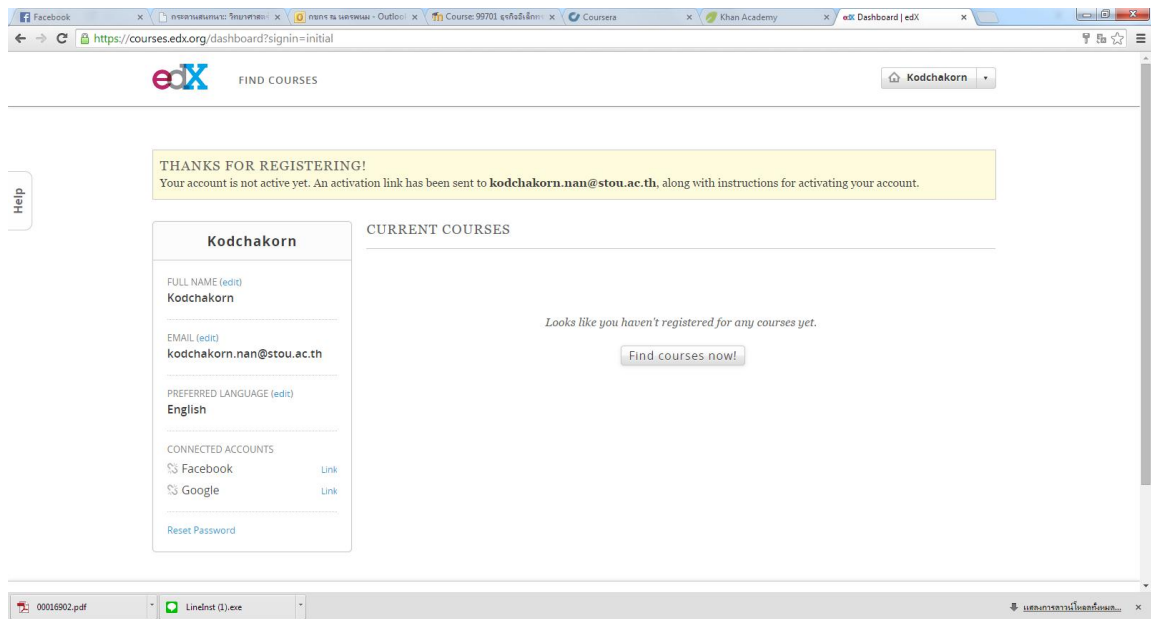

2 <https://www.khanacademy.org/>

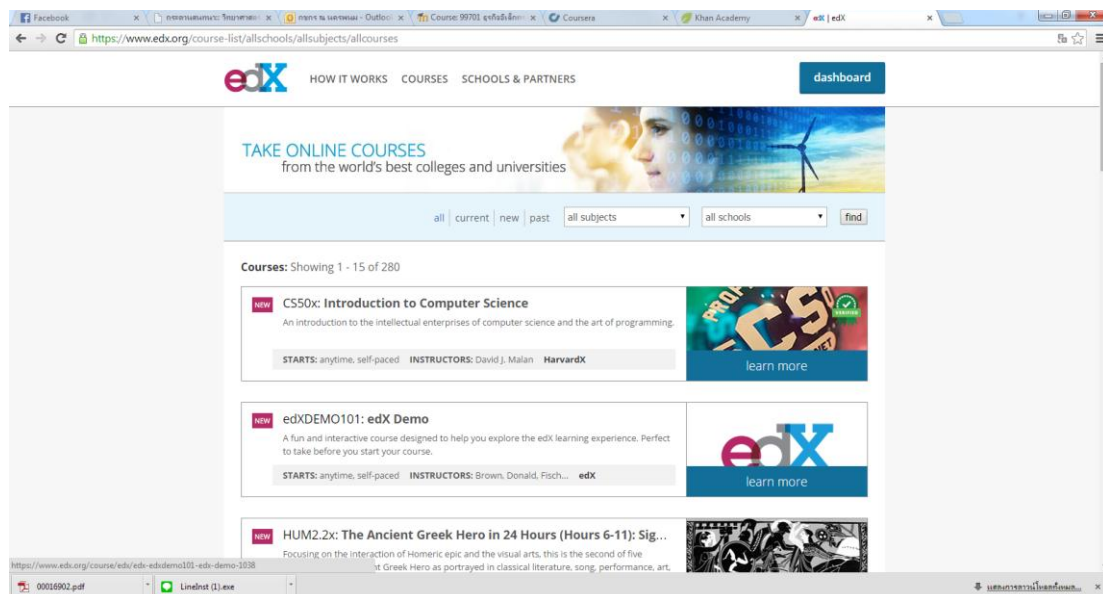

3 <https://www.edx.org/schools-partners>

ให้ผู้เข้าอบรมฝึกทดลองลงทะเบียนเรียน Course: edXDEMO101: edX Demo เป็น코스เรียนรู้การใช้งาน การเรียนการสอนออนไลน์ผ่านเว็บ edX

Facebook | person@stou.ac.th | mail to person@stou.ac.th | Outlook | Course 99701 | edX | Coursera | Khan Academy | edX Dashboard | edX |

https://courses.edx.org/dashboard

edX FIND COURSES Kodchakorn

THANKS FOR REGISTERING!
Your account is not active yet. An activation link has been sent to **kodchakorn.nan@stou.ac.th**, along with instructions for activating your account.

Kodchakorn

FULL NAME (edit)
Kodchakorn

EMAIL (edit)
kodchakorn.nan@stou.ac.th

PREFERRED LANGUAGE (edit)
English

CONNECTED ACCOUNTS

- Facebook [Link](#)
- Google [Link](#)

[Reset Password](#)

CURRENT COURSES

edX Course Started - Feb 05, 2013

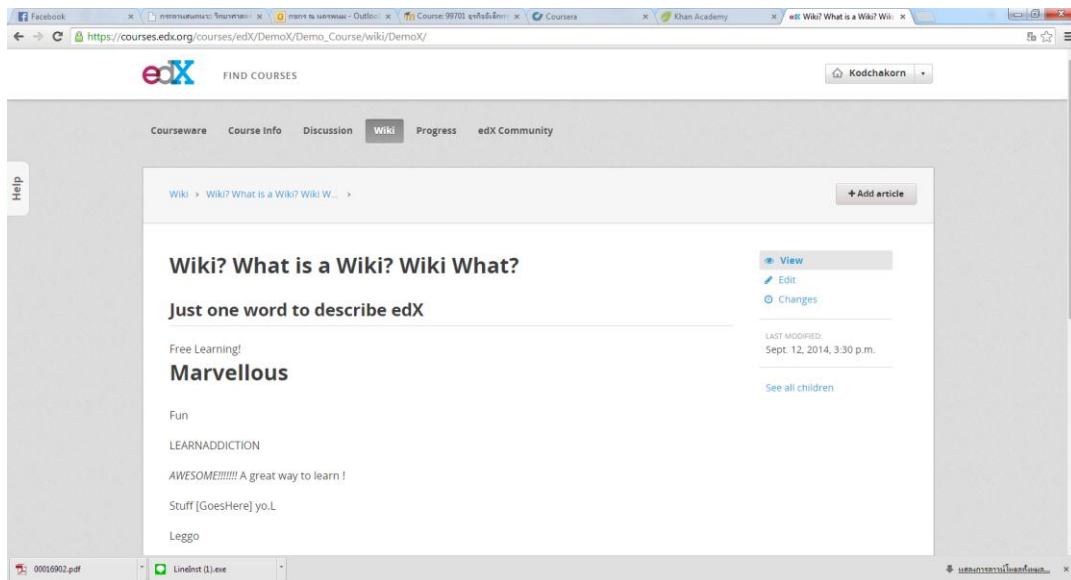
DemOx edX Demonstration Course

[View Course](#) [Email Settings](#) [Unregister](#)

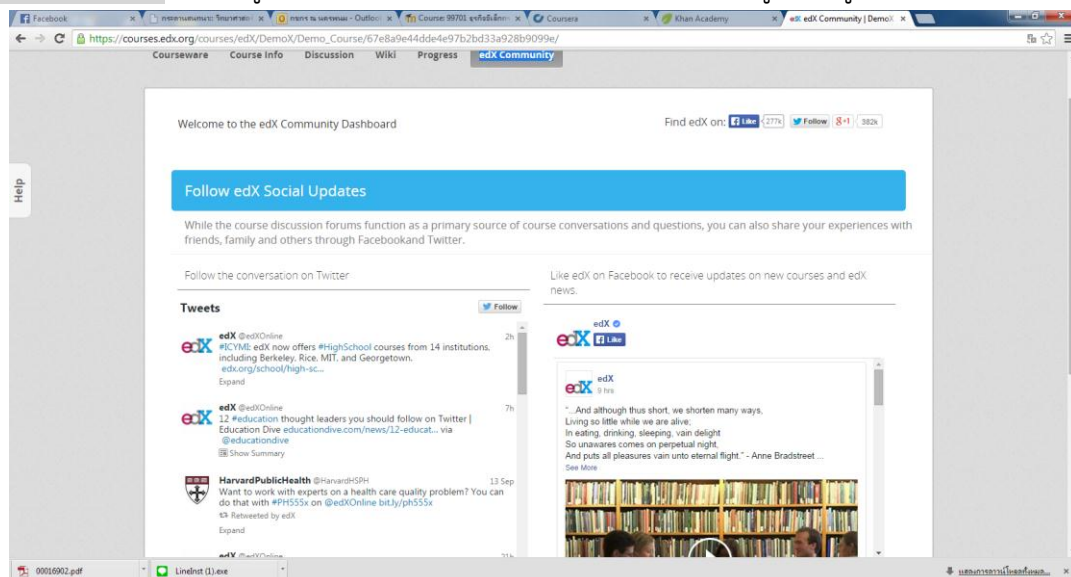
https://courses.edx.org/courses/edX/DemoX/Demo_Course/info

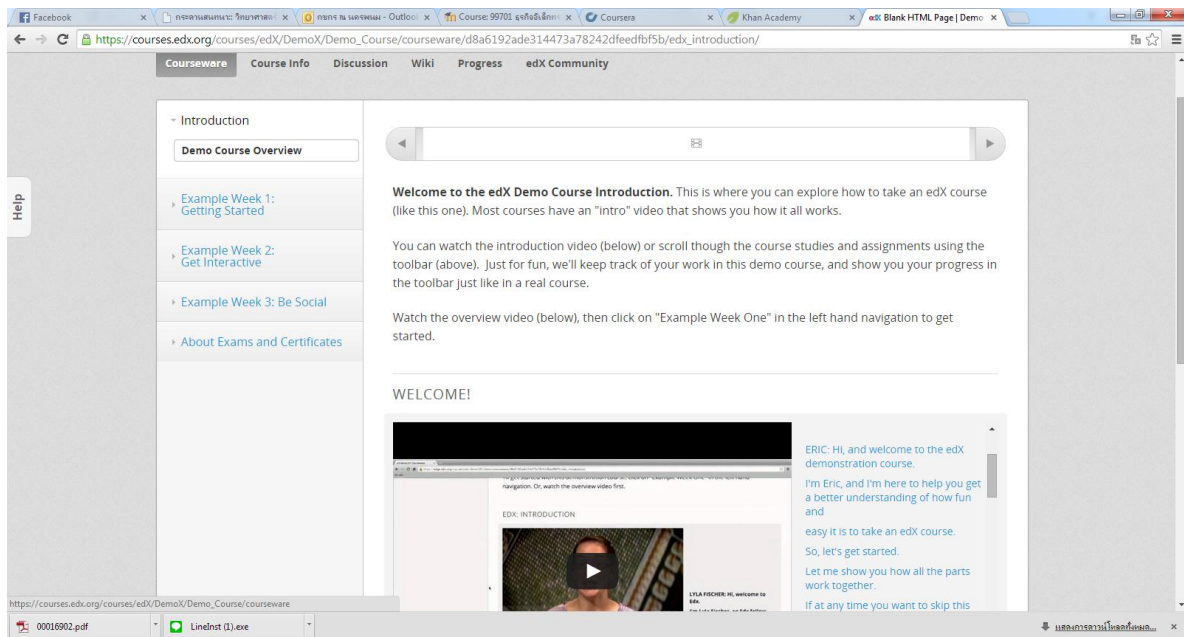
00010902.pdf | Linednet (1).exe

7

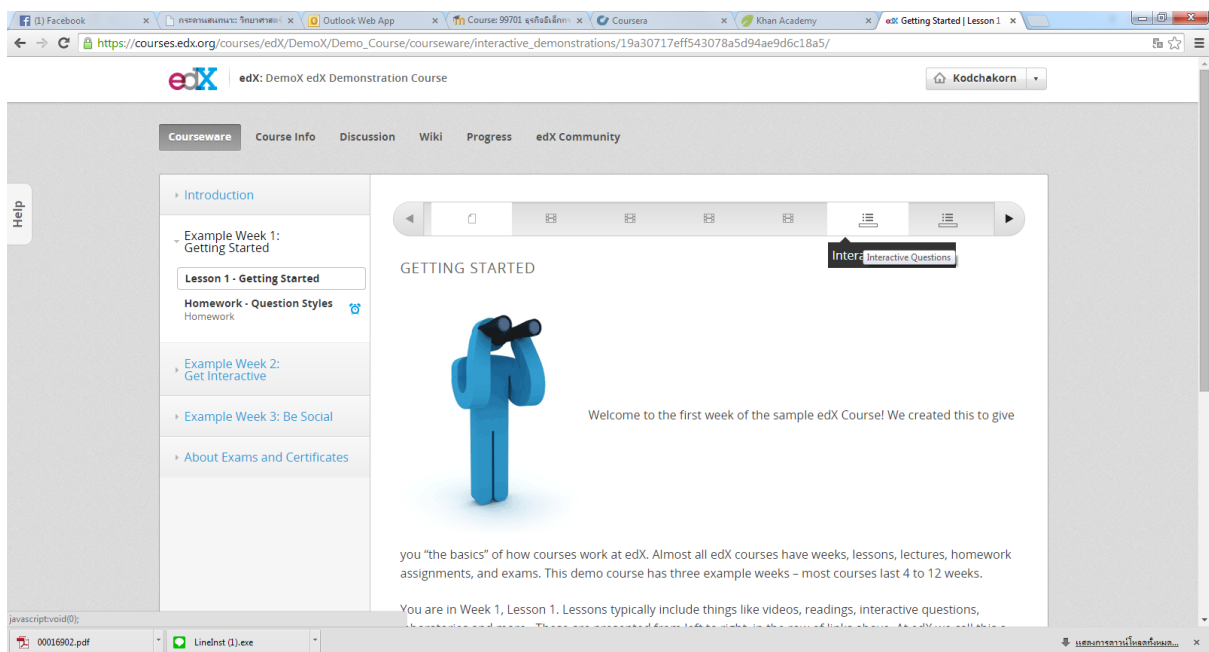

edX Community เป็นโมดูลสำหรับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียน ผู้สอนในคอร์สเดียวกัน

Courseware ประกอบด้วยรายละเอียดของ Course และ สื่อเสริมที่ใช้ในการเรียนและรายละเอียดการเรียนเช่น แต่ละสัปดาห์เรียนเกี่ยวกับหัวข้อ ตัวอย่าง timeline ในแต่ละวิชา

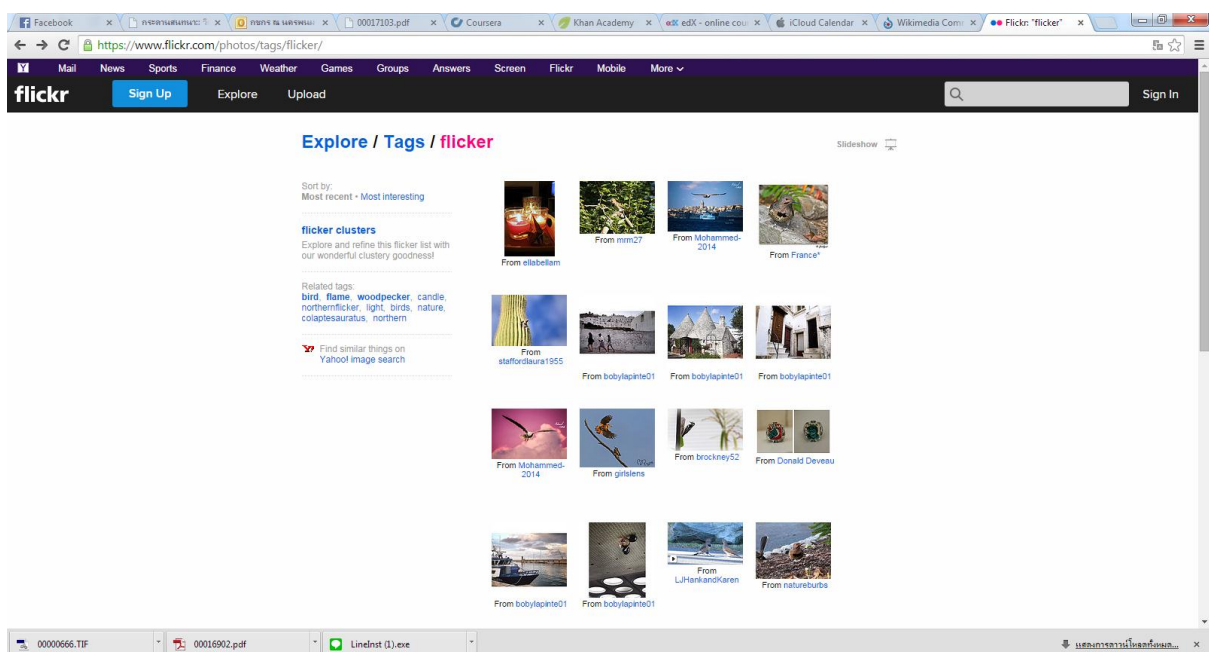
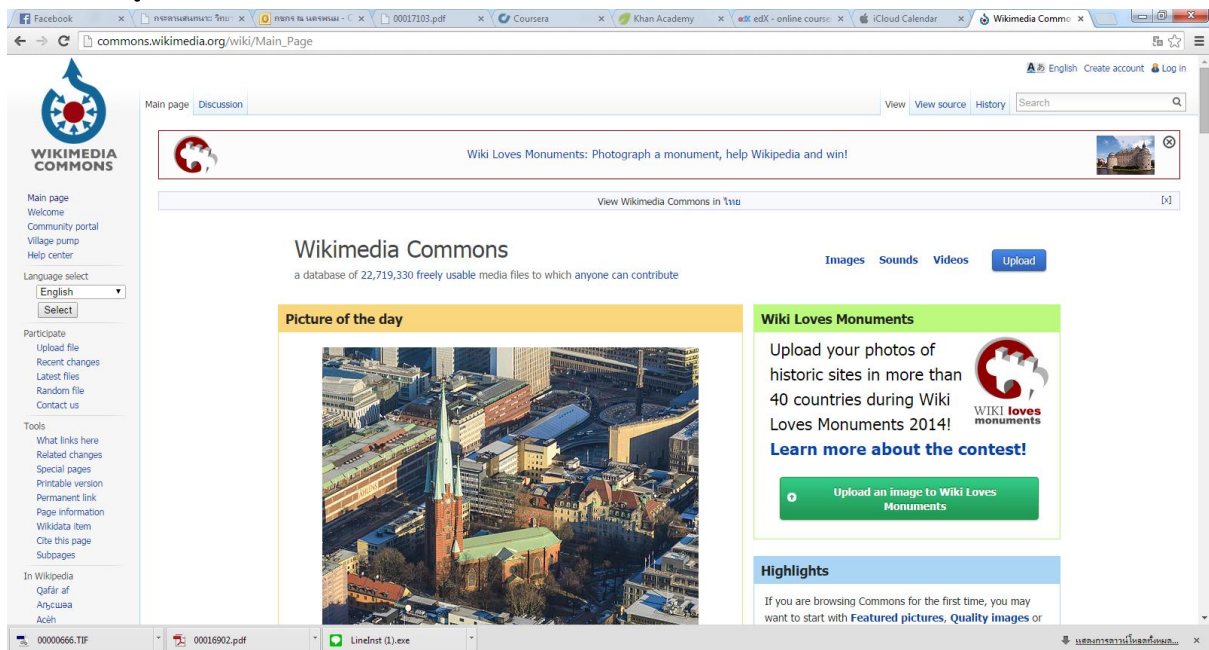

การนำภาพมาใช้งาน โดยไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ มีข้อควรปฏิบัติที่อ้างอิงมาจาก

http://commons.wikimedia.org/wiki/Main_Page

<https://www.flickr.com/photos/tags/flicker/>

Wikimedia common เป็นที่เก็บรวบรวมรูปภาพ และมีข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการนำมาใช้และสัญลักษณ์ของสิทธิ์ในรูปภาพ

สัญลักษณ์ของสิทธิ์ในรูปภาพ เช่น

Copyright สงวนลิขสิทธิ์ (c) : ใช้เมื่องานของเรามีลิขสิทธิ์ หรือสิ่งนั้นเราสร้างเอง หากนำบางส่วนมาจากคนอื่นต้องมาด้วยวิธีชอบธรรม หรือได้รับอนุญาตอย่างถูกต้อง ไม่ใช่ลอกมาแล้วให้เครดิตเพียงการอ้างอิงถึงเจ้าของภาพ ทั้งนี้เพราะเมื่อแปลตรงตัวแล้ว copy แปลว่า คัดลอก right แปลว่า ถูกต้อง กรณีนี้ มักใส่ปีกำกับ

เช่น ฉ 1999 - 2007 นั่นคือ สงวนลิขสิทธิ์ผลงานนั้น ๆ ในปีที่ระบุ และมักมีข้อความกำกับไว้ เช่น All Right Reserve หมายถึง ห้ามลอกทั้งหมด (Reserve แปลว่า สงวน, Right แปลว่า ลิขสิทธิ์, All แปลว่า ทั้งหมด ดังนั้น เมื่อแปลเป็นภาษาไทย จึงหมายความว่า ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมด ไปใช้ ทำซ้ำ ดัดแปลง แก้ไข ก่อนได้รับอนุญาต

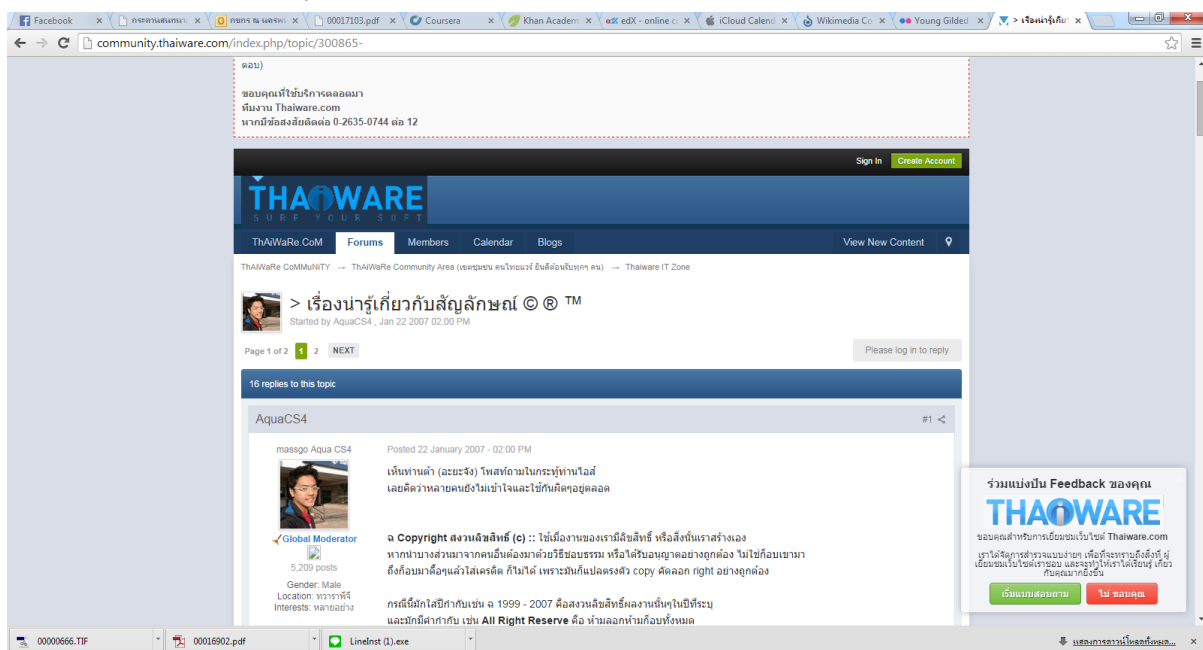
(cc) Some Right Reserve : คือ สงวนลิขสิทธิ์บางส่วน โดยทั่วไป ให้ใช้ได้ในวัตถุประสงค์ที่ไม่ใช่เพื่อการค้าหรือหากำไร และมักจะให้ระบุการเป็นเจ้าของ (เครดิต) ทั้งนี้จะมีเครื่องหมายย่อกำกับได้หลายรูปแบบ เพื่อบ่งบอกสิทธิที่ผู้ใช้งานพึงกระทำ เช่น หรือ (by) หมายความว่า หากนำชิ้นงานนี้ไป ให้ผู้นำไปใช้ ต้องอ้างอิงแหล่งที่มา (credit) ด้วย หรือ (/s) หรือ (nc) หมายความว่า ห้ามนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ทางการค้าหรือหากำไร หรือ (=) หรือ (nd) หมายความว่า ห้ามดัดแปลงต่อเติมชิ้นงานนั้นๆเป็นอันขาด ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว มักจะระบุเป็น (by) และ (/s) เช่น (cc) (by) เป็นต้น (cc ย่อมาจาก Creative Commons ซึ่งเป็นองค์กรขยายขอบข่ายของการใช้สื่อต่างๆ โดยไม่จำกัดที่ลิขสิทธิ์ของสื่อชิ้นนั้นๆ

Public Domain สาธารณะสมบัติ (/c) หรือ (PD) : หมายถึงชิ้นงานนั้นๆเป็นสาธารณะสมบัติ ซึ่งหมายถึง อาจจัดทำก่อนกฎหมายลิขสิทธิ์ / เก่าแก่เกิน 50 ปี / ผู้สร้างมอบให้เป็นสาธารณะสมบัติ/ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง คำชี้แจง กฎหมาย คำพิพากษา คำวินิจฉัย และรายงาน ของหน่วยงานราชการไทย ซึ่งไม่ถือว่าเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ ตามมาตรา 7 ของ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

Registered Trade Mark เครื่องหมายการค้าจดทะเบียน (r) : เป็นเครื่องหมายการค้า ตราสินค้า โลโก้ เล็ตเตอร์มาร์ค หรือรูปภาพ หรือวลีคำใดๆ ที่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้ว

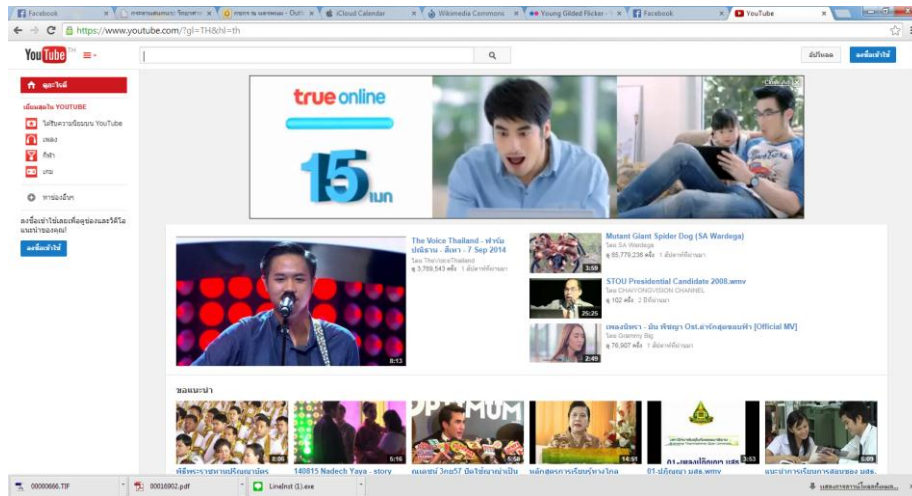
™ Trade Mark เครื่องหมายการค้า (Tm) : ใช้กำกับเครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้จดทะเบียน แต่ได้ประกาศแล้วว่าเป็นเครื่องหมายการค้า (ออกสื่อ)

ที่มา: <http://community.thaiware.com/index.php/topic/300865->

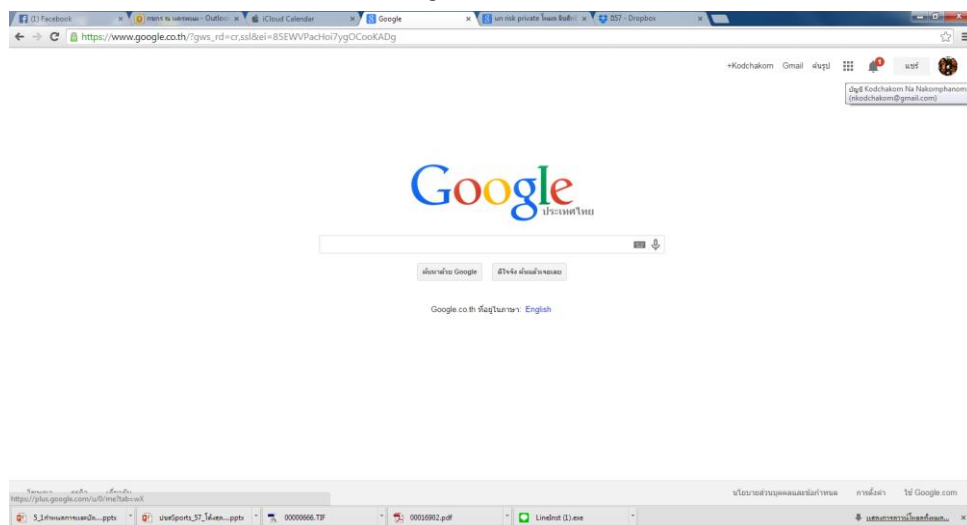
การนำวิดีโอขึ้นเผยแพร่บนเว็บยูทูบ (upload)

อ้างอิงจาก <https://www.youtube.com/?gl=TH&hl=th>

วิทยาการทดสอนให้ผู้อบรมสร้างชิ้นเรียนของตนเองผ่านการสร้างเว็บไซต์โดยเข้าสมัครเพื่อใช้งาน Google site โดยมีขั้นตอนดังนี้

Sign in Gmail

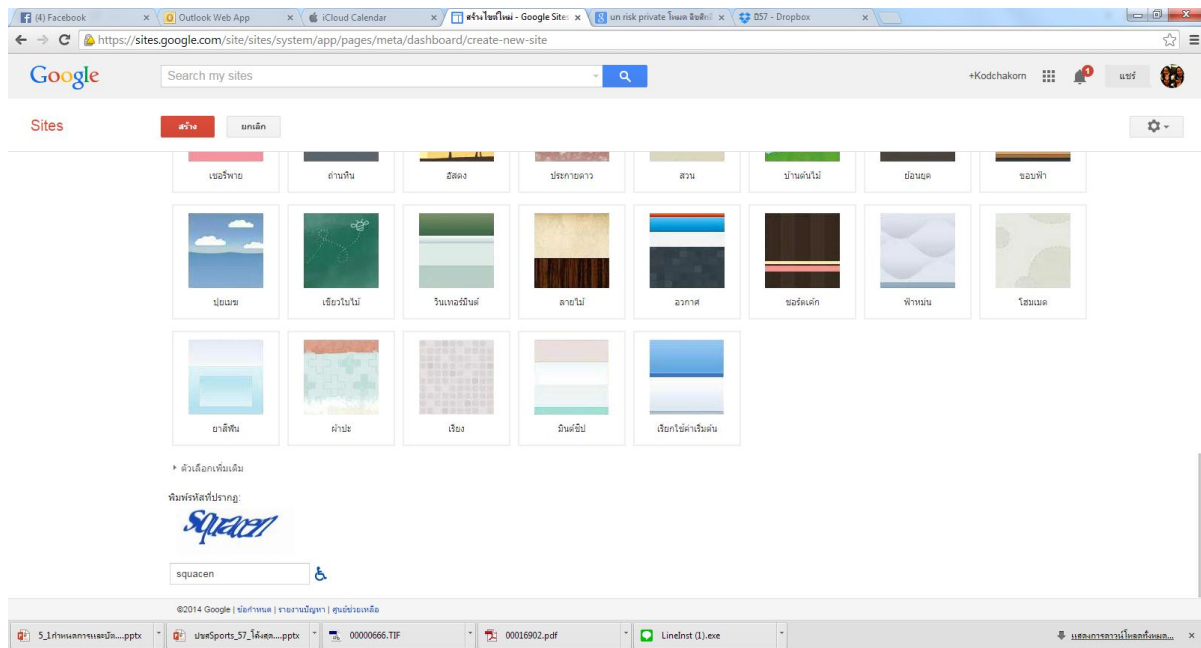
หรือจากการสร้างใช้งานบน google site

The first screenshot shows the Google Sites homepage. The user is logged in as 'Kodchakorn'. The 'สร้าง' (Create) button is highlighted in red.

The second screenshot shows the 'เลือกประเภทเว็บไซต์' (Select website type) screen. The 'Classroom site' option is selected and highlighted with a red box. Below the selection, the site name 'GoogleClass' is entered in the 'ตั้งชื่อเว็บไซต์ของคุณ' (Name your site) field. The URL 'https://sites.google.com/site/kodchakornclass/' is shown.

The third screenshot shows the 'เลือกธีม' (Select theme) screen. The 'A-Z' theme is selected and highlighted with a red box. Below the selection, the site name 'GoogleClass' is entered in the 'ตั้งชื่อเว็บไซต์ของคุณ' (Name your site) field. The URL 'https://sites.google.com/site/kodchakornclass/' is shown.

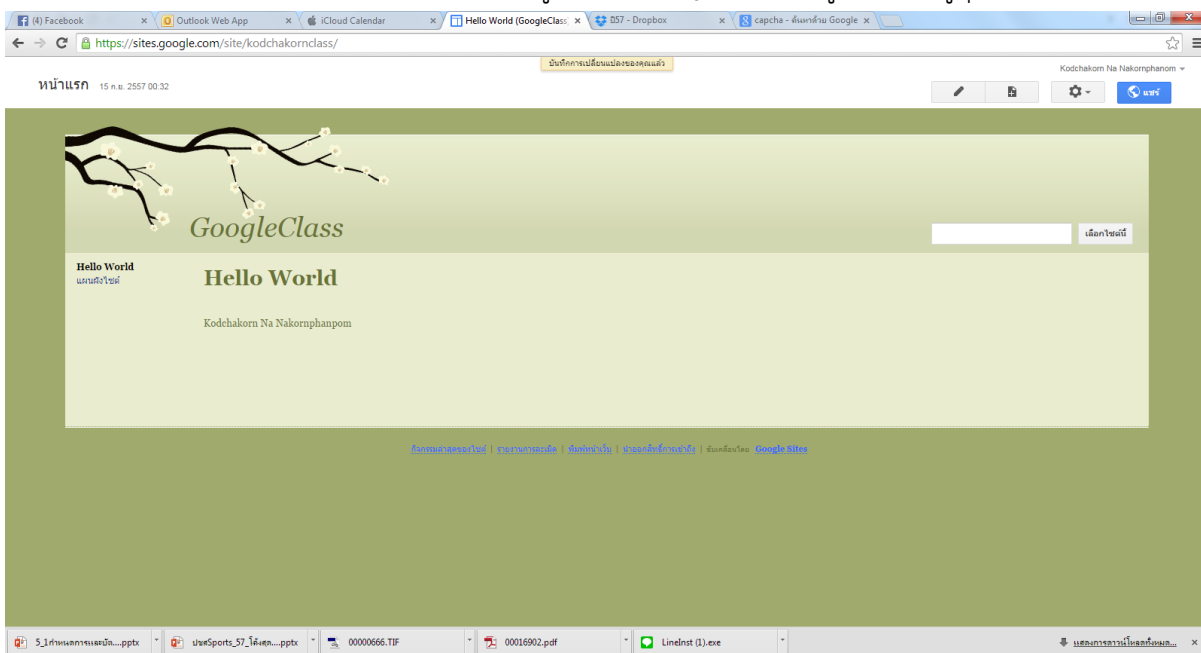
The final screenshot shows the completed Google Site. The site has a green background with a black branch graphic. The text 'GoogleClass' is displayed in the center. The site is titled 'หน้าแรก' (Home) and the URL 'https://sites.google.com/site/kodchakornclass/' is shown at the bottom.

ใส่รหัส [captcha](#)

Create new page

การนำภาพถ่ายขึ้นเว็บ โดยเข้าใช้เมนู edit ซึ่งมีสัญลักษณ์เป็นรูปดินสอยู่มุมขวาบน

หลังจากนั้นผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำไปสร้างบทเรียนและทำการเรียนการสอนออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ที่สร้างขึ้นนี้ได้

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ MOOC (Massive Open Online Course)
- 2) ทราบเทคนิควิธีการเรียนการสอนทางไกลสมัยใหม่โดยใช้สื่อออนไลน์ที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง
- 3) นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

นำความรู้เกี่ยวกับ MOOC มาใช้ในการจัดทำสื่อ/กิจกรรมประกอบการเรียนการสอน การให้บริการวิชาการแก่สังคม และการวิจัย